

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 12 kor. | Negyed évre — — — 3 kor.
 Fél évre — — — 6 „ | Egyes szám ára — — 24 fill.
 Nyilttér soronként 50 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A sajtó és a magánérdek.

Az életbe léptetett új sajtótörvény, mely újabb anyagi és erkölcsi terheken kívül még fokozottabb felelősséget is rótt ugy a hivatalos hírlapírói karra, mint a lapfentartókra, rég vajudó kérdéseket tett aktuálissá a vidéken.

A közönség ugyanis ferde világlátásban látja a helyi magánérdeket és a helyi sajtónak hivatását, szerepét. Nem tudja vagy nem akarja belátni azt, ami nyilvánvaló tény: t. i. hogy egy lap előállítás, kinyomatása és adminisztrációja pénzbe kerül; ahhoz megfizetett munka, gép, festék, papír, hajtóerő, betűszedő, gépmester, hírlapbélyeg, bérelt helyiség és más egyéb munkakerő szükséges és hogy mindez — különösen most a háboruban — sok pénzbe kerül.

A vidéki lapoktól a vidéki közönség nagy része általában ingyen kíván, sőt követel sok olyan szolgáltatást, melyet a fővárosi lapok tarifa szerint már régen megfizettetnek maguknak.

Vegyünk egy kicsi esetet, mely azonban a vidéki állapotoknak hűséges tükröképét mutatja. Valamely egyesület vagy társaság mulatságot rendez. A rendezőség bért fizet a tulajdonosnak, ahol a mulatságot tartja. Fizet mint a köles a szereplőknek, ha azok hivatásos előadók. Fizet a zenekarnak, mely a játékból él. Nem kívánja ingyen a kárpitos munkáját, valamint azon sem ütközik meg, hogy a község az engedélydíjjal, az állam pedig bélyegével szintén megadóztatja a jótékony mulatságok jövedelmét. Viszont a közönség is természetesnek találja, hogy a mulatság kiadásainak fedezésére tőle díjat szedjenek.

Szóval: mindenért fizetnek, mindent megfizettetnek, csupán egyetlen dolgot kívánnak ingyen: hogy a lapok heteken át minden ellenszolgáltatás nélkül vagy legjobb esetben egy tiszteletjegy fejében csődítsenek publikumot a mulatság részére. Végül pedig azt is elvárják a laptól, hogy a szereplőket díjmentesen agyondicsérje s a jelenvoltak és a felülfizetők névsorának közlésére hasábotat áldozzon abból a lapból, amelynek megjelenése egy vagyonba kerül.

Hát kérjük alásson, azt Őfelsége

megteheti, hogy díjmentesen osztogasson kitüntetések (habár a királyi kitüntetések leg többjének van ára), de a lapok nem. Ha a rendezők megfizetik a helyiséget, a diszítést, a szereplőket stb., miért kívánnak ingyenszolgálatot éppen csak a laptól, mely nem rózsabokorban születik a világra, hanem igen drága gépeken keresztül?!

Házasságkötéseknél fizetnek az államnak, a papnak, csupán a laptól várják el, hogy ajándékba adjon betűt, papírt, festéket, munkaerőt a hímenhir publikálásához. Gyász eseteknél okvetlen elvárják, hogy az elhunyt egyénről a lap megemlékezzék s ezt ugyancsak a sajtó kötelességének szeretnék feltüntetni, míg a sajtó támogatása iránti kötelesség fölött oly könnyen elsiklanak. Gyászlapok nyomattatásáról dehogy gondoskodnának az illető lap nyomdájának támogatása céljából. Sőt — mint sok példa mutatja — előfordul az is, hogy a meghívók nyomattatását idegen helyen eszközöltetik — a nemzetgazdasági kérdés mellőzésével — nehogy a pénz valamiképpen idehaza maradjon; hanem azért a mellőzött nyomda lapjától a „közérdek“ szent nevében szivességeket kívánnak — potyára.

De hány más efféle dolgot tudnánk még fölemlíteni, mikor a közönség — éppenséggel nem a közre tartozó — magánügyben, magánérdekek szolgáltatásban kívánja, követeli a sajtó ingyenes munkáját. Hiszen ingyenes munkát amugy is tulong-tul sokat végez a sajtó, mert eszeágában sincs díjaztatni rengeteg olyan közleményt, amelyből valakinek vagy valakiknek hasznuk van ugyan, de némi kis közérdek is szerepel az ügyben.

Olyan dolgokban azonban, amelyekben mindenért fizetnek és mindent megfizetnek, amikor erkölcsi vagy anyagi hasznót várnak a lapközleménytől, amikor magánérdekről van szó, ne kívánjon a laptól senki se ingyenes munkát, — ne tévessze a közönség szemelőt, hogy a lapot önzetlenül, nemes idealizmussal megírni lehet ugyan, de ki nyomtatni nem!

A fő elv pedig legyen ez: Ha valakinek vagy valakiknek nyílt vagy titkos ellenségei vagyunk, akkor ne kívánjunk ellenségünkötől szivességeket; viszont ha

szivességet várunk és igénylünk a laptól: támogassuk is ezt a sajtót, mikor erre módunk és alkalmunk van.

—nos.

A takarékosagra nevelés.

A Magyarországi Szövetkezesek Szövetsége Bernát István ügyvezető alelnök kezdeményezésére lépéseket tett, hogy a falusi szövetkezetek tagjai s az iskolai ifjuság körében a takarékoság terjesztése érdekében mozgalom induljon meg. A szövetség a kultuszminiszterhez is felterjesztést intézett s Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter magáévá is tette a szövetség eszméjét, amennyiben körrendeletet intézett az egész magyar tanítói karhoz, a népek és az iskolai ifjuságnak takarékosagra való nevelése tárgyában. Arra hívja fel a tanítókat, hogy a népet és az ifjuságot takarékosagra oktátva, keresetének könnyelmű eltékozlásától felvilágosító munkával tartsa vissza. Körrendeletében különös súlyt helyez a nemzeti birtokpolitikára, a háboru utáni többtermelésre s a hadi, illetőleg békekölcsönökre. Ha ma még ugymond, nemzetiségi tekintetben nehézségekkel kell küzdenünk, ennek oka az, hogy a magyarság egyenetlenül oszlik meg az ország területén. Ezen a bajon nagyszabású birtokpolitikával lehet csak segíteni. A magyarságnak nagyarányu telepítéséhez kell, hogy a telepes a föld vételárának egy részét ki tudja fizetni. Az eddigi telepítési akciók azon kerültek zátonyra, hogy a települni óhajtoknak rendszerint nem volt pénzük. Most becsületes munkával mindenki szépen kereshet s az állam birtokpolitikai akciójának keretében pénzért nemcsak földbirtokot szerezhet, ami a magyar földmivesnek mindig a leghőbb vágya volt, hanem vagyonszerző munkájával a nemzet konszolidációját is előmozdithatja. De itt van a többtermelés nagy problémája is. A magyar földnek a jövőben többet kell teremnie, mint eddig. Ezt csak beruházás útján lehet elérni. A háboruban minden méregdrága. De aki a békekötés után háborus megtakarítását szerszámok, gépek és jószág vásárlására, gazdasági épületek emelésére fordítja, az hatalmasan növeli majd vagyonának jövedelmezőségét. Jól tudjuk, hogy az állam ezt a háborút kölcsönpénzből vivta meg. A nemzeti becsület és az állam további hitelképessége megköveteli, hogy a magyar állam az adósság kamatait pontosan fizesse és a tőkét is visszafizesse.

Ha a földmives ember háborus nyereségét könnyelműen eltékozolja, a nagy vagyonadót nem fogja tudni elviselni és kénytelen lesz földjének egy részét vagy házát eladni, vagy legalább is megterhelni. Megint eladósodik. Aki azonban megtakarítását most takarékpénztárba helyezi, vagy helyesebben hadikölcsönt vásárol, az ebből a vagyonadót kifizeti és csorbitatlan tulajdonában marad ingatlanának.

A miniszter a Szövetkezetek Szövetségéhez intézett leiratában készségét jelenti ki arra, hogy az ilyen tartalmu kiadványok kibocsátáshoz anyagi közreműködéssel is hozzájárul.

Májusi szerelmes ének.

Gyűlöllek, ahogy csak gyűlölni lehet,
Határtalanul, ádázan, szerelmesen,
S drága tested fehér bársonyát,
A halhatatlan nagy csodák honát
Körmöm részegen sebezné, kedvesem!

Gyűlöllek, ahogy csak gyűlölni lehet!
Csiklandanám rózsálló talpad és gerinced,
Hogy szemem csukló remegésben lásson
S dözsölgjön a vonagló ájuláson,
És büvölvén, rám a bűnök bűvét hintsed.

Gyűlöllek, ahogy csak gyűlölni lehet!
A legszebb kupolák, a hamvas, büszke keblek,
Csak arra bujtanak: letörni minden éked,
Csak arra szítanak: megölni kéjjel téged,
Jaj! mert nagyon gyűlöllek, jaj! mert nagyon

[szeretlek!]

Fehérváry Dezső.

Régi dal.

A gyarló élet titkos varázsa
Eltemetett minden régi dalt,
A kedves szempár örökre eltűnt,
A szív üres lett, teljesen kihalt.

Ábránd mezőkön már nem terem a dal,
Üres szivben csak gyötrem;
Pedig együtt a két vándor,
A remény és a szerelem.

Hamis pénzzel fizetnek mindketten,
A remény csalfa is, ettől félek.
Üdvhozó kis galamb, hol a régi dal?
„Felednélek, felednélek!”

Kis hegedűm zokogó hangja,
Keresd fel a jó égi lakót.
Régi boldogságnak elűtő fénye,
Csald le az új fénylő csillagot.

Messze rohanó röpke pillanat
Mindenség zenéje, drága fuvalam.
A régi dal örökre élni fog;
Angyalok éneklék azt, most is hallom.

Uj remény s ábrándos szerelem
Szivembe nem csaltok új érzelmeket.
Balsors füstje soh' sem takarja el,
A kedves dalt s régi emlékeket.

Zsibay Hubert.

NAPI HIREK.

— *Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.*

— **Előléptetés.** Neuwirt József dévai kir. ügyész a VII. fizetési fokozatba lépett elő.

— **Halálozás.** Vojtek Kálmán aradi tekintélyes gyógyszerész f. hó 3-án 63 éves korában meghalt. Temetése f. hó 5-ikén ment végbe óriási részvét mellett. Az elhunytban Berivoy László gyalmai földbirtokos az apósát gyászolja.

— **Nagy Károly erdélyi püspök beiktatása.** Az erdélyi református egyházkerület vasárnapi folytatólagos közgyűlésén elhatározta, hogy Kenessey Béla püspök emlékének megörökítésére alapot létesít, amelyet a nőnevelés céljaira fordítanak. A közgyűlés a Nagy Károly dr. püspökké választásával megüresedett főjegyzői állásra Ravasz László dr. tanárt választotta meg. Délelőtt 11 órakor vette kezdetét a Farkas-utcai nagytemplomban Nagy Károly püspök beiktatási ünnepélye.

Az ünnepélyen ott voltak: Sebes Dénes államtitkár az igazságügyminiszter képviselőiben. Papp József dr. főispán, mint a kultuszminiszter képviselője, Baltazár Dezső, Petri Elek, Tödös István püspökök, Ferencz József unitárius püspök, Degenfeld József gróf főgondnok, Bethlen Ödön gróf, Bethlen Balázs gróf, Siegler Konrád altábornagy, Ugron János, Haller polgármester, Vass Béla gróf, Csányi László dr. főügyész stb. Az imát és felszentelő beszédet Baltazár Dezső dr., a tiszántúli egyházkerület püspöke mondotta. Nagy Károly dr., az új püspök letette az esküt és elmondotta békőszönet beszédét. A templomból a vendégsereg a püspöki rezidenciába vonult, ahol a püspök küldöttségeket fogadott. Délután 3 órakor a Newyork-étteremben banket volt a püspök tiszteletére. Ugyancsak délután a Calvin-Szövetség Boér Elek főgondnok elnöklésével ülést tartott, majd a Farkas-utcai templomban megtartották a reformáció emlékűnnepélyét. Nagy Károly püspök mondott imát, Zsigmondy Ferenc tanár orgonakiséret mellett énekelt és Kecskeméti István dr. méltatta a reformáció jelentőségét. Hangverseny fejezte be a szép emlékűnnepélyt.

— **A Szászvárosi Magyar Kaszinó** f. hó 12-én vasárnap d. e. 11 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat a kaszinó vezetősége már meghívta. A gyűlés tárgya a kaszinó néhai elnöke, Dósa Dénes ny. Kún-kollegiumi igazgató arcképének ünnepélyes leleplezése a következő műsorral: 1. Balog József elnök, ny. kuriai bíró megnyitója. 2. Simon Ferenc alelnök ny. Kún-kollegiumi igazgató emlékbeszéde. A festmény Reithoffer Ferenc gyulafehérvári festő műve. Az ünnepély iránt érdeklődő nem egyleti tagokat is szívesen lát az elnökség.

— **A biztosítás megújítása.** Ahol asszony a gazda, mert a férfi bevonult, könnyen megtörténik, hogy a biztosítás megújítása elmarad. Aztán jön egy tűz, vagy jöhet pár hét mulva a jégverés és a kárt senki sem téríti meg. Az asszony ugyanis nem is gondol a biztosításra, mert azelőtt nem ő intézte a megújítást. Most meg rá vár az is. Sok gondos földmivelő gazda a harctérről vagy a kaszányából is ellátja hitvesét utasításokkal. A sok jó gazdagsági tanács közt fontos az is, hogy a biztosítást meg kell ujtani, hogy kárba ne vesszen a drága fölszerelés vagy a sok munkába került termés. De ne menjünk mindenféle nyereszkesedő és idegen vállalatokhoz a biztosítással. Itt van a Gazdák Biztosító Szövetkezete. Ez magyar intézet, a gazdáké és szövetkezet. Ebben is össze kell tartani a szervezett gazdáknak.

— **Meghívó.** Madarak- és Fák-napját az idén a szászvárosi állami elemi és polgári leányiskola együtt szándékszik megünnepelni kedvező idő esetén május 15-én délután a Sétatéren. A kedély és lélekűdítő tanulságos ünnepélyre van szerencsénk iskolánk gondnoki karát, az érdeklődő szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívni. Szászváros, 1918. május 3-án. Mindkét iskola igazgató-sága.

— **Báti Berkó István százados „A magyar huszárság története”** címmel érdekes hadtörténelmi tanulmányt állított össze. Hadsergünk huszárságának 1618-tól, vagyis a harmincéves háboru elejéről napjainkig terjedő fejlődését és történetét tárgyalja. A huszárságnak mint fegyvernemnek egész múltját, szervezését, felszerelését és ruházatát a különböző időszakokban részletes potossággal is-

merteti. Ugy az egész fegyvernem, mint az egyes, ma is fennálló huszárezredek, valamint az összes, időközben feloszlott huszárcsapatok vázlatos története külön-külön megvan benne, mely a különböző ezredek multjának minden nevezetesebb eseményéről, csatáról, béke állomáshelyéről, ezredtulajdonosairól, a kitüntetés nyert tisztekről, a legénység részére a különböző hadjáratokban kiosztott vétezségi érmeokről stb. megemlékezik és fel- említi azon megyéket és vidékeket is, a honnan az illető ezred részére annak idején a legénységet sorozták. — A huszárság egész történetének részletes és teljes képét nyújtja. A szöveget Nemes Mihály történeti festőművész korhű, pompás rajzai egészítik ki. Az izléesen kiállított könyv, mely mindazoknak, kiket a huszársághoz bármely emlék vagy érdeklődés fűz, igen értékes olvasmány, 5 koronáért kapható Liptsey Kálmán könyvkiadónál Budapest, VIII. József-u. 3. sz. alatt, valamint minden könyvkereskedésben.

— **Erdélyi menekültek elveszett csomagjai.** Az erdélyi ügyek kormánybiztosa közhírré, teszi hogy mindazok az erdélyi menekültek, kiknek a visszatelepítés alkamával podgyásza elveszett a csomag pontos tartalmának külsejének pontos leírása mellett közöljék ezt az erdélyrészi menekülők budapesti központi irodával (Budapest IV. Gerlócy-u. 11. I. em 1.) Együttal azt is közöljék, hogy milyen különösen feltűnő tárgy volt a csomagban. — Felhivatnak az ilyen menekültek arra nézve is, hogy csatoljanak a központi iroda részére egy meghatalmazást, melyben a csomag átvételével és továbbításával az erdélyrészi menekülők budapesti központi irodáját megbízzák.

— *Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!*

— **Vonatok menetrendje.** Sok kérdezősködésnek óhajtuk végét vetni azzal, hogy a Szászvároson át járó vonatok menetrendjét leközöljük. A páratlan számú vonatok Tövis felől, a párosak Budapest felől érkeznek. Tövis felől érkező vonatok: 601. sz. gyorskatonai érk. reggel 2 óra 30 perckor, tovább megy 2 óra 32 p., 607. sz. személyvonat érk. reggel 4 óra 22 p., tovább megy 4 óra 27 p., 609. sz. személyvonat érk. délután 1 óra 29 p., tovább megy 1 óra 34 perckor. Budapest felől érkező vonatok: 610. sz. személyvonat érk. d. u. 2 óra 03 perckor, tovább megy 2 óra 07 p., 604. sz. katonai gyorsvonat érk. éjjel 11 óra 24 p., tovább megy 11 óra 26 p., 608. sz. személyvonat érk. éjjel 12 óra 01 p., tovább megy 12 óra 06 perckor. Megjegyezzük, hogy a katonai vonatokon polgári személyek nem utazhatnak.

— **Nem lehet táviratozni Oroszországba a foglyoknak.** Hivatalosan közlik: Mivel Oroszországgal a hadifoglyoknak szóló táviratok részére az eddig Svédországon át fennállott ut megakadt és mivel a közvetlen távirati forgalom felvétele iránt való tárgyalások még nem voltak befejezhetőek, további intézkedésig Oroszországba hadifogoly-táviratokat nem lehet küldeni.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látsövet, thermos üvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **A rézkilincsek kicserélésének végrehajtásával** a honvédelmi minisztérium az illető helyeken lakó hivatásos vaskereskedőket szándékszik megbizni, hogy ottani iparosokkal végeztessék el a szükséges munkákat. Egyelőre csak az olyan községekben cserélik ki a kilincseket, amelyeknek több mint 5000 lakosuk van. Egy-egy helyen csak egy vaskereskedő fog ezzel megbízni, amiért ajánlatos, hogy az érdeklődők idejekorán jelentkezzenek a m. kir. honvédelmi minisztérium kilincshivatalánál (Budapest, IV. Aranykéz-utca.)

— **A lovak teherbirása.** A törvényszéki állatorvosokban, de az állatkimelés érdekében is igen fontos tudni azt, is hogy a lovak mekkora terhet bírnak elhuzni. A nagyvárosok forgalmát is zavarhatja, ha a lovakat túlságosan megterhelik. A lovak teherbirását Krebs a következő szabályok szerint állapítja meg. A lovak teherbirása legnagyobb a sík, egyenes uton; már kisebb az egyenetlen hepehupás uton, még kisebb a hegyi utakon, puha talajon (mocsáros, sáros), a meredek uton. A sima, egyenes uton a ló súlyának háromszorosát elhuzza, az egyenetlen, rossz uton már csak az olyan kocsit vagy más alkalmatosságot huzza el, melyen nincs nagyobb teher, mint a ló súlyának kétszerese. Rossz hegyi utakon, rossz mezei uton, puha talajon, jó uton, de ha az út meredek, a ló testsúlyánál nagyobb terhet nem huzhat, legalább nagyobb megerősítés nélkül nem. Ez is már igen nagy követelmény a lótól s csak kitűnő lónak lehet ekkora teljesítménye. Az egyes fogatnál csak egy ló, a rendes fogatnál a két ló sulya jön számításba.

— **A gummiszopókák forgalma** tárgyában a kormány április 12-iki kelettel 1577—1918. M. E. szám alatt rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a csecsemők mesterséges táplálása céljából a belügyminiszter által előállított gummiszopókákat csak gyógyszerárak és kézigyógyszertár tartására jogosított orvosok hozhassanak forgalomba. A forgalombahozatal módozatai, valamint a szopókák árát a belügyminiszter állapítja meg. Azok a gummiszopókák, amelyeket nem a belügyminiszter készített, továbbra is szabad kerekedelmi forgalom tárgyát képezik. Ezzel kapcsolatban a belügyminiszter április 19-iki kelettel 2095/LX-a. szám alatt valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez olyan értelmű rendeletet intézett, hogy a gyógyszerárak és kézi gyógyszerár tartására jogosított orvosok csak hatósági gummiszopókákat tarthatnak raktáron. A hatósági gummiszopókákat a Thallmayer és Seitz budapesti gyógyszerár-kereskedő cég (V., Zrínyi-utca 3.) darabonként 60 fillérért hozza forgalomba. Gummiszopókákat csak egy éven aluli mesterségesen táplált csecsemő részére az anyakönyvi kivonat felmutatása ellenében szabad kiszolgáltatni és akkor is egyszerűen csak egy darabot. Az elhasznált gummiszopókák helyett újat csak a régiek beszolgáltatása ellenében lehet kiadni.

— **Marharakodó állomáshoz állatorvos-szakértők munkadíja.** A háboru okozta rendkívüli viszonyok következtében a földmivelésügyi miniszter megengedte, hogy a marharakodó vasuti vagy hajóállomáshoz kirendelt állatorvos-szakértő az ott teljesített szakértői működését eddigi munkadíjuk kétszeresét számíthassák fel. Abban az esetben pedig, ha a működésért az oda- és visszautazást is beleértve, ugyanazon a naptári napon elvégezhető nem volna, ugyancsak további intézkedésig megengedte azt is, hogy még egy külön kétszeres munkadíjat is felszámíthassanak a szállító fél teherére.

— **Mennyi hasznot hajtanak a madarak.** A hasznos állatokat, miként ismeretes, az emberek sok helyütt még most sem részesítik abban a kiméletben, amilyent hasznosságuk miatt megérdemelnének. Egy külföldi tudós mostanába alapos kutatás tárgyává tette azt a kérdést, hogy pénzügyben kifejezve mennyit tesz ki az a haszon, amelyet a hasznos állatok egyedenként hoznak az emberiségnek. A számítás alapja az a szempont volt, hogy mennyi kárt okoznak az emberi kulturmunkának a kertekben, mezőkön, erdőkben azok a férgek, bogarak és élősdiek, amelyeket a hasznos állatok egy év alatt a saját létfenntartásukra szükséges élelem gyanánt megemésztenek. A megejtett vizsgálat szerint az állatok évente a következő hasznot hozzák: fecske és denevér 150 K, bagoly 80 K, fülesbagoly és sündiszó 60 K, gyík és varangyos béka 45 K, cinke 40 K, barázdabillegető 25 K, vörösbegy 20 K. A vakondok és a rigó körülbelül annyi hasznot csinálnak, mint amennyi kárt.

— **Főzőmesteri tanfolyam.** A magyarországi szeszőzdeák szövetkezetének központja május 13-án nyitja meg a főzőmesteri tanfolyamot. A tandíj 150 K. A tanfolyamon résztvevők május 13-án reggel 9 órakor jelenjenek meg a Mezőgazdasági Növénytani Intézet gépműhelyében. A részletes tantervet ezzel az alkalommal adják ki. Kedvező esetben a második tanfolyam szintén két hétig tart és május 27-én veszi kezdetét.

NYILTTÉR.)*

Nyílt kérdés

a dévai m. kir. tekintetes pénzügyigazgatóságához!

Ugyis mint adófizető polgára ez országnak, ugyis mint kistrafikus alázattal kérdem a tek. pénzügyigazgatóságot, mi az oka annak, hogy február 2-ika óta nem kaptam dohányt a szászvárosi nagytrafikból sem a trafikom, sem privát személyem részére. Ezáltal a megyének egyetlen szinmagyar lakosságu községe teljesen kivan zárva megszokott dohányának vásárlásától. Bent, a szászvárosi nagytrafikban csak a városiaknak adnak dohányt, már t. i. akinek adnak, mert ott is vannak „kiváltságosok“, mi szegény falusiak nem kapunk soha. Engem február óta ez a felelet vár a szászvárosi nagytőzsdében: már nincs. Azt olvasom, hogy Szászvároson Berkovicsné és hasonló társainál „jó pénzért“, — lisztért, tojásért stb. jókért — van dohány és szivar.

Mi az oka ennek, miért kapnak egyesek, nem trafikuskok annyi dohányt, hogy még kereskednek is vele?

Az egész község nevében kérdem ezt.

Lozsád, 1918. május 10. Tisztelettel:

Farkas Ferenc.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy Csizsér Lajos nevű kocsisom tőlem kilépett s a mai naptól kezdve nevemben semmiféle üzleti megbízatásokat nem eszközölhet.

Szászváros, 1918. május 1.

Májer Hermann,
fuvarozó és szállító

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

† *Az Első Magyar Általános Biztosító társaság* idei közgyűlését Csekanics Endre gróf v. b. t. t. elnöklésével tartotta meg

Budapesten. Berzeviczy Albert titkos tanácsos, igazgatósági tag üdvözölte a kormányzó testületet, valamint a részvényesek nevében Ormódi Vilmos vezérigazgatót, aki a múlt év decemberében 60-ik évfordulóját töltötte be annak, hogy a társaság szolgálatába lépett. A vezérigazgató meleg köszönete után az előterjesztett évi jelentésekből kitűnik a társaság üzletágának kedvező fejlődése. A társaság hadikölcsönjegyzései már elérték a 150 milliót. Jótékonycélokra 236.700 K-t fordítottak. A társaság a háborus drágasággal szemben a tisztviselők járandóságát a korábbi 2,444.724 K-ról 5,441.399 K-ára emelte. A megnövekedett adóterhek fedezetéül pedig 1,590.402 K 27 f.-t tett tartalékba. A múlt évben elért 7,341.917 K 66 fillér összes nyereségből az alapszabályszerű levonások és bőséges tartalékolások után 3,200.000 K fordítottak a részvényesek osztalékára s eszerint minden részvényre 800 K évi osztalék esik. Az igazgatóságba új tagul Teleszky Jánost, a felügyelőbizottságba Antal Gézát és Gaál Jenőt, a választmányba pedig Harkányi János bárót, Herceg Mór bárót, Papp Géza bárót, Somsich Miklóst, Széchenyi Emil gróft és Talián Béla bárót választotta meg.

Eladó üzlethelyiség. Boj községben (up. Szászváros) lévő üzlethelyiség, mely áll: korcsma, üzlet, 3 lakószoba, konyha és több melléképületekből szabadkézből eladó. Értekezhetni Mann Józsefnél Boj. 221 1—3

A Főtéren levő Binder-féle ház szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást a házban lakó tulajdonos, vagy dr. Klein Ármin ügyvéd urnál, Sörház-utca. 213 2—2

Fiatalabb kézüleány felvétetik a Graffius-féle gyógyszerárban. Könnyebb munkák végzésére ugyancsak a Graffius-féle gyógyszerár papirzacskó gyárába több leány felvétetik. Jelentkezések, illetve ajánlatok a Graffius-féle gyógyszerárban Szászvároson. 212 2—2

Eladó egy nagyobb és egy kisebb teherbirású társzekér (stráfszekér), valamint egy 6 üléses féderes fedél nélküli nyitott nyári omnibusz. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

Eladó egy circa 16 méter hosszú eserépfedeles szétszedhető szénáscsűr. Bővebbet szerkesztőségünkben.

Eladó egy jókarban lévő fedeles hintó. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

Árad hegyaljai elsőrendű faj tiszta
gyoroki fehér bor
1 liter 10 K.

224

1—6

Kapható:

DEMETER KORNÉL gyógyszerésznél
Szászváros.

Üveget és dugót kéretik hozni.

Értesítés!

206 3-3

Van szerencsém az igen tisztelt közönség tudomására hozni, hogy a Kapranczai-féle (Országút 32.)

Kovács-műhelyt

Megyessitől átvettem és ezentul a saját nevem alatt fogom vezetni. Elvállalok e szakmába vágó mindenféle munkákat, u. m.: patkolást, új munkákat és javításokat a legolcsóbb árak mellett. Tisztelettel:

SZIMINIE DÁNIEL,
kovácsmester. Szászváros, Országút 32. sz.

„Albertol“ tejoltó (sajtoló)

kivonatok
poralakban és folyadékban a legjobbak

Olítóképesség:

pornál 1:100.000
foly.-nál 1:10.000

Egyedüli szállító:

Ábrahám Albert, Hátszeg.

219 1-10

!! SÜRGÖNY !!

A napokban érkezik Szászvárosra egy elsőrangú magyar

CIRCUS

Elsőrangú lóidomítás. Teve. Galamb. Kutya. Majom stb., stb. — Csupa látványosság. — Kizárólag elsőrangú művészek és művésznők. — Bővebbet a napi falragaszokon. Az igazgatóság.

Egyesült Erzsébet Mozgók

Szászvárosban, a „Transsylvania“ szálló nagytermében minden vasárnap 2 nagy előadás.

1918. évi május hó 12-én:
délután 7 és este 9 órakor.

Tűzpróba.

Dráma 4 felvonásban.

Királyné férje.

Vigjáték 4 felv. A főszerepet Henny Porten játssza.

Háborus híradó.

Helyárak délután és este: Páholy 10 K, I. hely 2— kor., II. hely 1— kor., III. hely — fill. Karzat — fill. Számozott helyek!

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap előfizetési ára:

Egész évre — — 12 kor.
Fél évre — — — 6 kor.
Negyed évre — — 3 kor.
Egyes szám ára — 24 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint.
NYILTTÉR soronként 50 fillér.

Hirdetések jutányos árban — felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

HAJNÖVESZTŐ,

amilyen még nem létezett, rövid idő alatt dus hajat növeszt és megkardályozza a hajhullást és megóvja a korai őszülést. Egy hónap alatt fényes eredmény :-:

Ára 10 és 15 korona.

Illatszerek nagy választékban kaphatók.

S. BOTAR REGINA Budapest,
VII. k., Erzsébet-körút 34., I. em.

207 3-5

VULPE TIVADAR fakereskedése Szászváros.

Értesitem a nagyra becsült építkező vevőközönséget, hogy szászvárosi

faraktáramban

a következő anyagokat tartom: Faragott és fűrészelt épületfenyőfát, deszkát, léceket, építő-meszet, híres zombolyai Bohn-féle és lugosi nagy- és kiscserépet. Megérkeztek még: a königsbergi, ujbányai prima piros quarztrahit

malomkövek minden méretben.

Gazdasági gépek:

egy- és kétsoros kukoricaültető- és kapálógépek, acélekék, szecsakavágók.

Portlandi cement.

Felhívom becses figyelmét az építőközönségnek, hogy frissen faragott építőfenyőfát, gerendákat, szarufákat stb. direkt a székelyföldi fatelepepről, ugyszintén deszkát, cserépet, meszet, cementet, malomköveket és mezőgazdasági gépeket waggon tételekben vagy egyes építkezésekre vagy egyes darabokban is külön szállítok előnyös ár mellett, a kívánt állomásra. Bővebb felvilágosítást és részleges árajánlatot ad

VULPE TIVADAR fakereskedése

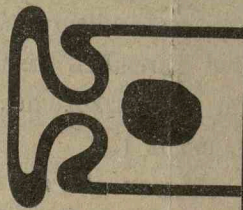
Szászváros, Országút 2/a. Telefon 30.
183 10—

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére úgyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros,
(Vásár-utca)

197 6—

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyv- és papirkereskedésében kapható:

**olajfesték,
festővászon,
ruhafestőpor,
papirspárga stb.**

a legolcsóbb napi árban.

Egy jól irni és olvasni tudó fiú nyomdász-tanulónak azonnal felvétetik

a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaságnál.

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság * Szászváros.

Eladunk marosmenti, küküllőmenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :-: Pontos és gyors kiszolgálás! :-: Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság
198 Szászváros. 6—

China-vasbor

Elsőrangú minőségű vérképző gyógyszer, vérszegények, lábadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítőszert. 00000 Ára 6 korona.

Kapható

DEMETER KORNÉL gyógyszerésznél
127 SZÁSZVÁROS 19-20